

Kecskeméti középiskolák

A Tanítóképző Főiskola kiadványban adta közre annak az átfogó kutatásnak az eredményeit, melyet *Nánásiné Tóth Éva* vezetésével végeztek az alföldi város középiskolásai körében. A kutatásban a témavezető mellett *Horváth Ágnes* (a kötet szerkesztője), *Kántor Judit*, *Rigó Róbert* és *Szabó Ildikó* vettek részt.

Kisebbségek itt és ott

Babusik Ferenc (Kávé Kiadó – Delphoi Consulting) átfogó kutatásokról ad számot 'A romák esélyei Magyarországon' című kötetben, középpontban az iskolázás esélyteremtő lehetőségeinek tárgyalásával. *Murvai László* könyve ('A számok hermeneutikája') a romániai magyar oktatás 1990 és 2000 közötti évtizedéről ad számot (kiadó A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága).

Andragógusok egymás közt

A Felnőttoktatási törvény, illetve az Európai Unió felnőttoktatási felhívása felénkítette az andragógus szakmát. *Mayer József* riportkötete 'Útkeresők' címmel az OKI és az OPKM közös kiadásában jelent meg. Az OKI külön kiadványa köszönti a 70. születésnapját ünneplő *Csoma Gyulát*. Az ELTE Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kara továbbképző füzeteinek 6. darabjában az úgynevezett Biblex-program mutatkozik be 'Könyvtárak a kirekesztés ellen – új kihívások, új feladatok' címmel.

Andersen-díjak

Április 4. a nagy dán meseíró születésnapja. E napon jutalmazták a legjobb gyermekkönyvek szerzőit, illusztrátorait,

kiadóit. *Roskó Gábor* illusztrátor, illetve *Szijj Ferenc* író a 'Szuromberek királyfi' című munkájukért nyertek díjat. A Móra Kiadó az 'Én könyvtáram' sorozatért részesült elismerésben. *Komáromi Gabriella*, kaposvári professzorasszony életműdíjat kapott kritikai-elméleti munkásságáért.

Babák

Győrben, a Zichy Palotában immár 6. alkalommal rendezik a Kiss Áron Játéktársaság védnökölésével a babák nemzetközi szakmai találkozóját, idegenforgalmi eseménynek sem lebecsülendő a május 28 – június 16. közti program. *Kiss Áromról* egyébként kötetet adott ki az OPKM Kriszton *Vizy József* tollából.

A felsőoktatás tömegesedése

Patkós András akadémikus vezetésével konferencia előkészítése folyik a 'felsőoktatás tömegesedése' témakörében. A szeptemberi konferencián a neveléstudomány nézőpontjából tekintik át: milyen új gesztusokat, reflexeket vár a felsőoktatás pedagógiai szakembereitől, oktatóitól az oktatás szükségszerű expanziójával együtt járó jelenség.

Jogismeret

Megjelent a nagy érdeklődéssel várt jogi segédlet: 'Munkajogi mozgástér a közoktatásban – kollektív szerződés, közalkalmazotti szabályzat, munkaszerződés, kinevezés' címmel. A kiadvány konkrét segítséget nyújt az iskolák, óvodák, kollégiumok és más közoktatási intézmények közalkalmazottainak és vezetőinek ahhoz, hogy éljenek a munkajogban biztosított önszabályozás, érdekérvényesítés, jogvédelem törvényes eszközeivel és lehetőségeivel. A kiadványban 2002. február 1. napján hatályos állapotban megtalálható a

Munka Törvénykönyvének, a Közalkalmazotti törvénynek és az oktatási ágazat végrehajtási rendeletének egységes szerkezetbe foglalt szövege is. Kiadó: a Jogismeret Alapítvány.

Tehetség-évkönyv

Évkönyvet ad ki a hazai tehetséggondozás eredményeinek, problémáinak bemutatására a Magyar Tehetséggondozó Társaság. Főszerkesztő *Báthory Zoltán*, a társaság új elnöke.

Dallam-Világ Alapítvány

A művészeti, elsősorban a zenei nevelés hazai hagyományainak a modern kultúrák közvetítő technikákkal való ötvözését kívánja szolgálni a tavasszal bejegyzett alapítvány. A kuratórium elnöke *Laczó Zoltán* zeneakadémiai tanár, a művészetpedagógia modernizációjának úttörője.

Népi játszóházak

Beszprémy Katalin a szerkesztője annak a kiadványnak, mely szöveggyűjteményszerűen foglalja össze a játszóházi mozgalom három évtizedes tapasztalatait, a gyerekek körében alkalmazható népi kézművesség technikáit. Kiadó a Hagyományok Háza (ez a Magyar Művelődési Intézet részlege). Ugyanitt szervezik az első táncházak egykori látogatóinak emlékező találkozóját.

II. Neveléstudományi Konferencia

Október 24. és 26. közt kerül sor a hazai pedagógiai kutatók nagyszabású országos seregszemléjére. A programot az MTA Pe-

dagógiai Bizottsága szervezi. A téma: a tudásalapú társadalom pedagógiája.

Debreceni könyvek

A debreceni Kölcsey Református Tanítóképző Főiskola tanára, *Nanszákne Cserfalvi Ilona* új kötetei 'Gyermekközpontú pedagógiák', 'Az adhatás gyönyörűsége (pedagógiai metodikák)' címen jelentek meg

Ifjúság 2000

A Nemzeti Ifjúságkutató Intézet reprezentatív kiadványa *Szabó Andrea*, *Bauer Béla* és *Laki László* szerkesztésében jelent meg. A hazai ifjúságkutatás legjobbjai mutatják be kutatásaikat az ifjúság helyzetéről.

Kisebbségek kultúrája és az oktatás

Több fontos rendezvény középpontjába került a fenti téma. Miskolcon, az ország egyetlen Kulturális és Vizuális Antropológia Tanszékén a második ízben megrendezett szakmai napokon a cigánygyerekek vizuális kultúrájáról és oktatásának esélyeiről cseréltek eszmét. Nagy érdeklődést váltott ki a pécsi *Pongrácz Éva* gazdagon illusztrált előadása. A jeles tanár három évtizede kötelezte el magát a cigánygyerekek eredeti, ősi vizuális kifejezőmódjának feltárása, fejlesztése mellett. (A pécsi Pannónia Kiadó a konferenciával egyidőben adta ki három nyelven kísért 'Madarakból lettünk/Anda chiriklya avilam/Din paszarj any naszkut' című képeskönyvét.) Hasonló nyomon haladnak a *Rézművesné Nagy Ildikó* köré csoportosult borsodi iskolák (videodemonstráció szólt kísérleteikről egy szomolyai projekt nyomán). A sárospataki *Sándor Zsuzsa* keményen bírálta a létező tanterveket, amelyek úgymond „függelékként” rendelik az anyaghoz a cigány kultúra elemeit. Az edelényi *Nagy Sándorné* toleránsabb, a

globális vizuális minták követésétől nem elriadó módszerekről számolt be. A diskurzus folytatódik, hiszen Göncön Regionális Kisebbségi Konferenciát tartanak, támogatva a kört a környék bolgár, lengyel német, ruszin és szlovák tradícióinak és kulturális jövőjének kérdéseit is vállalva.

Felnőttoktatás

A Német Népfőiskolai Szövetség budapesti programirodája sokadik alkalommal hívta egybe a pedagógiai sajtó képviselőit. A konzultáció arról zajlott: miképp segítheti a sajtó az immár önálló törvénnyel is támogatott felnőttoktatást. A felnőttoktatás szakemberei az Olvasás évét záró konferenciára készülnek. 2002. szeptember közepén pedig immár másodszor kerül sor a Tanulás ünnepére országsszerte.

Pszinapszis

A fiatal pszichológusok hagyományos és méltán országos hírű „tavaszi vásári” rendezvénye ebben az évben vendégül hívta a neveléstudományt, a pedagógiát.

Alternatív tanítási módszereket mutattak be a Csillagszem Iskola, a Gyermekek Háza, a Kincskereső Iskola, a Lauder, a Rogers és a pesthidegkúti Waldorf Iskola, valamint a Belvárosi Tanoda képviselői. Kerekasztal-beszélgetés zajlott a „különleges bánásmódot igénylő gyerekek” és az iskolarendszer kapcsolatáról.

Szó esett az álmokról, a gyermeki szexualitásról, a terápia és nevelés határeseteiről.

Életpálya Alapítvány

Az Életpálya Alapítvány célja, hogy a 18–30 éves korosztály arra fogékony tagjaiban elültesse a vállalkozói szemléletet. Azoknak a fiataloknak kíván segítséget nyújtani, akik elhatározzák, hogy saját erőforrásaikra támaszkodva, a nekik nyújtott szakmai tanácsadás lehetőségét is igénybe véve önálló vállalkozásba kezd-

nek. Napjainkban egyre nő a pályakezdő munkanélküliek száma. Bízunk abban, hogy az Életpálya Alapítvány szolgáltatása valós alternatíva ezen fiatalok számára, és valamiképpen hozzájárulhat a vállalkozási kultúra terjesztésén keresztül a gazdaság fellendüléséhez. Az Életpálya Alapítvány 1993-ban jött létre a Shell Hungary Rt. és az Ezredforduló Alapítvány támogatásával. Az alapítvány tevékenységét a Nagy-Britanniában igen sikeres Project North East által menedzselt Livewire hálózat módszereinek és anyagainak adaptálásával folytatja.

Az emberi elme

Az emberi elme színe és fonákja címmel adta ki válogatott tanulmányait a 80 éves akadémikus professzor, *Ádám György*, a tanulás fiziológiájának jeles kutatója. A kötetet a Tavaszi Pedagógiai Napokon az Akadémián mutatták be.

Gyereksajtó

Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum jeles tanácskozássorozata a „Négyszögletű kerek erdő”. Ezúttal a gyermek- és ifjúsági sajtó a téma. Meghívást kapott az Ifjúsági Magazin, a Rúna, a Kincskereső és a 2 Zsiráf szerkesztősége.

Ünnepel a finn mellékszak

A Babes-Bolyai Tudományegyetem keretében működő finn mellékszak fennállásának 10. évfordulója alkalmából szervezett rendezvénysorozat keretében Finnország romániai nagykövete, *Pekka Harttila* találkozik a finn szakos diákokkal és bemutatják a finn könyvtárat.

Lea Rojola finnországi irodalomkutató „Az önéletírás szerepe a kortárs finn irodalomban” címmel tartott előadást a bölcsészettudományi kar épületének *Eminescu*-termében. Május 15-én du. 3 órakor nyílt

finn nyelvóra, és ugyanabban az időpontban a finn lektorok találkozója a bölcsészettudományi karon.

OKNT

Az újjáválasztás után *Loránd Ferenc* és *Szenes György* elnökletével, illetve alelnökletével munkához kezdő Országos Köznevelési Tanács felelős aktivitással kívánja magára vonni a szakma és a döntéshozók figyelmét, s visszaszerezni mindazokat a kompetenciákat, melyeket egy korábbi törvénymódosítás elvett a nagytiszteletű testülettől.

Együtműködési megállapodás levéltárak között

A horvátországi Levéltári Hét keretében az eszéki állami levéltárban hétfőn a pécsi székhelyű Baranya Megyei Levéltár igazgatója, *Ódor Imre* és az eszéki Állami Levéltár igazgatója, *Stjepan Srčan* írt alá együtműködési megállapodást.

Az együtműködés már eddig is számos területen hozott sikert, így például elősegítette a történelmi Baranya megye múltjának feltárását.

A két intézmény között fennálló másfél évtizedes kapcsolat évenként ismétlődő aktusa az aláírás, amelynek tavaly Pécs volt a helyszíne, idén pedig Eszéken került rá sor.

Különböző szakmai továbbképzéseket szerveznek, amelyeken a két intézmény munkatársai tapasztalatokat cserélhetnek. Közös munkájuk például a színház kutatás vagy az egyesületek múltjának feltárása. A manapság divatos családfakutatás terén is nagy előrelépést jelent az együtműködés, hiszen eddig sokszor az országhatár jelentette a problémát az ezirányú kutatásoknál. Mindkét fél mindent megtesz azért, hogy az egyezményben foglaltakat teljesítse.

10 éves a Magyar-Amerikai Fulbright Bizottság

A Magyar-Amerikai Fulbright Bizottság és a Magyarországi Fulbright Egyesület fennállásának 10. évfordulója alkalmából kétnapos konferencia kezdődött a nemzetközi oktatási és kutatási csereprogramok, elsősorban a Fulbright-program szerepéről Budapesten.

Nancy Goodman Brinker, az Egyesült Államok budapesti nagykövete köszöntőjében rámutatott: „az elmúlt hónapok bebizonyították azt, amivel az itt jelenlévők már régóta tisztában vannak, hogy nem bújhatunk el a világ problémái elől, nem izolálhatjuk magunkat azoktól”. Hozzátette: a környezeti problémák és a terrorizmus is például olyan gondok, amelyek nem veszik figyelembe a határokat. Ezen globális problémák megoldásához pedig globális hozzáállásra, gondolkodásmódra van szükség.

Iskolakultúra könyvek

1. *Kamarás István*: 'Krisnások Magyarországon' (1998)
2. *Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa*: 'A szöveg megközelítései' (1998)
3. *Andor Mihály – Liskó Ilona*: 'Iskolaváltás és mobilitás' (2000)
4. *Csányi Erzsébet*: 'Világirodalmi kontúr' (2000)
5. 'Olasz nyelvi tanulmányok' (2000)
6. *Takács Viola*: 'A Galois-gráfok pedagógiai alkalmazása' (2000)
7. *Szépe György*: 'Nyelvpolitika: múlt és jövő' (2001)
8. 'Romák és oktatás' (2001)
9. *Baska Gabriella – Nagy Mária – Szabolcs Éva*: 'A magyar tanító 1901-ben' (2001)
10. 'Muszlim művelődéstörténeti előadások' (2001)
11. *Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa*: 'A multimediális szövegek megközelítései' (2002)